

4.2.4. I lov om friskoler og private grundskoler foreslås ligeledes indsat en bestemmelse svarende til de øvrige love om kravene til en selv-ejende uddannelsesinstitution. Oprettelse af en fri grundskole skal som anført ovenfor ikke godkendes, og lovforslaget indeholder derfor ikke som de øvrige love en bestemmelse om mulighederne for at undlade godkendelse.

Med hensyn til tilbagekaldelse af tilskud foreslås det, at der i loven som § 21 a indsættes en bestemmelse svarende til den ovenfor beskrevne regel i § 11 a i loven om de frie kostskoler.

4.3. Stop for godkendelse og tilskud til nye skoler

Ud over de således beskrevne generelle ændringer i lovgivningen om frie skoler, der træder i kraft den 1. juli 1996, foreslås det som tidligere nævnt, at der indføres et generelt stop for godkendelse af nye frie kostskoler og private gymnasier og hf-kurser og et stop for tilskud til frie grundskoler for en to-årig periode, jf. herved lovforslagets § 6.

Dette indebærer, for så vidt angår frie kostskoler, at der for skoleårene 1996/97 og 1997/98 ikke kan meddeles godkendelse til oprettelse af sådanne skoler, medmindre vedtægtsforslag er modtaget i Undervisningsministeriet inden den 8. maj 1996 (datoen for lovforslagets fremsættelse).

Tilsvarende kan der ikke meddeles godkendelse for skoleårene 1996/97 og 1997/98 til oprettelse af private gymnasieskoler og hf-kurser.

Frie grundskoler, der ikke har modtaget tilskud i 1996, kan ifølge bestemmelsen tidligst modtage tilskud med virkning fra den 1. august 1998.

Om baggrunden for indførelsen af dette stop anføres det i bemærkningerne til lovforslaget bl.a., at forslaget »findes nødvendigt af hensyn til videreførelsen af de initiativer, ministeriet har taget i dette og i de allerede forelagte lovforslag.« (Side 9).

4.4. Stop for tilskud til Tvindskolerne

§§ 7-10 indeholder de nærmere bestemmelser om skoler tilknyttet Skolesamfundet Tvind. I de almindelige bemærkninger til lovforslaget redegøres der for forløbet af de undersøgelser, der har været foretaget af Tvindskolerne, og

der anføres bl.a. følgende om baggrunden for lovforslaget:

»Alle disse forhold tilsammen gør, at skolerne afgørende har svigtet den tillid, der er en forudsætning for at være en fri og uafhængig skole, der forvalter de modtagne store offentlige tilskud til størst mulig gavn for eleverne.

I forbindelse med de igangværende undersøgelser og forhandlinger må det konstateres, at Undervisningsministeriet ikke mener, at skolernes erklæringer om at ville følge lovgivningen er reel, idet skolernes uafhængighed af bagvedliggende organer, fonde m.v. efter Undervisningsministeriets vurdering kun kan ændres på papiret, men ikke sikres reelt brudt . . .

Der må her blive tale om en direkte indgriben over for disse skoler, idet en yderligere opstramning af de i Folketinget den 13. marts 1996 fremsatte lovforslag nr. L 218 og L 219 efter ministeriets vurdering stort set kun vil ramme skoler, hvis forhold ikke er kritisable.

Undervisningsministeren har ifølge de gældende love for henholdsvis folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler samt for friskoler og private grundskoler hjemmel til administrativt at træffe afgørelse, der betyder stop for fremtidig tilskudsbetaling . . .

En afgørelse om lukning af et så stort antal skoler er imidlertid så usædvanlig i det danske skolesystem og derfor af så principiel rækkevidde, at det findes nødvendigt at sikre en stillingtagen hertil fra Folketingets side. Hertil kommer, at en administrativ løsning mere sandsynligt end en lovgivningsmæssig løsning vil resultere i et stort antal retssager, der i en årrække vil betyde store og mangeartede omkostninger for samfundet. Også af denne grund bør beslutningen træffes af Folketinget . . .«.

§ 7 i lovforslaget vedrører skoler omfattet af loven om de frie kostskoler. Det fremgår af bestemmelsen, at der efter den 31. december 1996 ikke ydes statslige og kommunale tilskud i henhold til loven til en række navngivne skoler. Tilsvarende ydes der heller ikke statslig og kommunal elevstøtte eller andre elevydelse i henhold til loven.

Om baggrunden for, at skæringsdatoen er sat til den 31. december 1996, anføres følgende i bemærkningerne til bestemmelsen: